Helsingin kaupungin asiantuntijakuuleminen HE 87/2020 vp ja HE 114/2020 vp

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 15.9.2020

Helsinki

Yleiset huomiot

Kuntapohjainen työvoimapalveluiden järjestämisvastuun kasvattaminen hyvä kehityssuunta:

- Osaavan työvoiman saatavuutta turvataan kokoamalla alueen työllistymistä edistävät palvelut laaja-alaisesti yhdelle alustalle, tarjoamalla asiakkaille entistä ehyempiä ja yksilöllisempiä palveluketjuja sekä yhdistämällä valtion ja kuntien osaaminen, rahoitus ja palvelut

Lakiesityksen 7 §:ssä tarkoitettu järjestämisvastuu varsin kapea-alainen suhteessa työvoimapolitiikan kokonaisuuteen: kyse on käytännössä työ- ja elinkeinotoimiston asiakaspalveluprosessin tuottamisvastuusta johdosta

Nykyinen palvelutaso turvattava

HE (114/2020 vp, s. 8): Kunnan työnjohtoon siirtyvien henkilöiden määrä tulee suhteuttaa kunnan vastuulle siirtyvän asiakaskohderyhmän nykyiseen resursointiin työ- ja elinkeinotoimistossa

Tämä on tärkeä periaate, jotta kokeilu ei heikennä eri kohderyhmien nykyistä todellista palvelutasoa

Alueiden elinkeino-, työvoima-, väestö- ja ikärakenteet poikkeavat toisistaan, joiden mukaisesti eri maakunnallisissa TE-toimistoissa on tehty omia resurssikohdennuksia, joita valtakunnallinen resurssilaskelma ei huomioi

Pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla panostettu erityisesti nuorten ja vieraskielisten palveluihin

Resursseja tarkistettava määräajoin myös kokeilujen aika suhteessa palvelutasoon

Ostopalvelumäärärahojen käytöstä säädettävä selkeästi

Työllisyysmäärärahojen käyttöä koskevissa kiintiöissä ei ole huomioitu asiakaskohderyhmien keskimäärin erilaisia palvelutarpeita, vaan kyseessä on puhtaasti laskennallinen jako

Määrärahojen tiukka kiintiöinti vuoden 2019 tason mukaan ei mahdollista lainsäädännön tavoitteena olevaa palveluohjauksen tehostamista ja laajentamista

Hallituksen esitys jättää epäselväksi sen, millainen oikeudellinen merkitys kokeilualueen näkemyksellä on tehtäessä palveluhankintoja työllisyysmäärärahoilla.

Kuntakokeilujen onnistuneen käynnistämisen edellytykset

Työllisyyden kuntakokeilujen käynnistymisvaihe ja siihen liittyvä asiakasvastuiden siirtyminen on mittakaavaltaan valtava urakka TE-toimistoille ja kokeilualueiden kunnille

Tilanne korostuu erityisesti pääkaupunkiseudulla, jonka asiakasmäärät ovat omassa luokassaan ja jossa korona on suhteessa eniten vaikuttanut TE-toimiston työkuormaan

Tiivis valtion ja kaupunkien yhteistyö sekä riskien ehkäisy välttämätöntä, jotta asiakkaiden palvelu tai oikeuksien toteutuminen eivät kärsi siirtymävaiheesta kohtuuttomasti

Sekä tietojärjestelmien kantokyvystä että asiakassiirtojen resursoinnista on huolehdittava